

Baromfihús és tojás

Világ- és európai piaci tendenciák

A FAO (2016) szerint a világ baromfihús-termelése az előző évihez képest 1 százalékkal 115,8 millió tonnára emelkedett 2016-ban. Az élénkülő kereslet és a takarmányköltségek csökkenése adták az alapot a termelés növekedéséhez. A baromfihús a világ hústermelésének 36 százalékát tette ki. A legnagyobb baromfihús-előállító országok továbbra is az Amerikai Egyesült Államok (21,7 millió tonna), Kína (18 millió tonna), Brazília (14,2 millió tonna) és az Európai Unió (14 millió tonna) voltak. A globális baromfihús-kibocsátás csaknem 60 százalékát a fejlődő országok adták. A fejlett országok 2,3 százalékkal növelték baromfihús-termelésüket a 2015. évihez képest. A vezető baromfihús-előállító országok mellett tovább nőtt a kibocsátás Mexikóban (3,2 ezer tonnára), Indiában (2,9 ezer tonnára), Iránban (2,2 ezer tonnára), Törökországban (1,9 ezer tonnára) és Argentínában (1,8 ezer tonnára) is. Oroszországban 1,6 százalékkal több baromfihúst állítottak elő 2016-ban, mint egy évvel korábban.

A világ húskereskedelmének csaknem 41 százalékát a baromfihús tette ki 2016-ban. A globális baromfihús-kereskedelem 12,7 millió tonna volt, nőtt az előző évihez képest. A baromfihús iránt fokozódó kereslet legnagyobb nyertese Brazília volt, mivel a kereskedelem 6,5 százalékkal bővült és elérte a 4,5 millió tonnát 2016-ban. Az Egyesült Államok kivitele 3 százalékkal 3,6 millió tonnára emelkedett. A növekedés az oroszországi importtilalom folytatódása és a magas patogenitású madárinfluenza ellenére valósult meg (FAO, 2016).

A FAO (2016) szerint Japán (+7,1 százalék) és Kína (+2,8 százalék) baromfihúsimportja bővült 2016-ban az előző évihez képest. Angolában gyengült a kereslet a baromfihús iránt, ugyanakkor a Dél-afrikai Köztársaság 25 százalékkal több baromfihúst importált. Tartós az importkereslet növekedése Szaúd-Arábiában és Vietnámban. Az elmúlt években tovább emelte a baromfihúsok kivitelét Brazília és az unió, amelyek a világ baromfihúsexportjából 47 százalékkal részesednek. Az USA 3 százalékkal több baromfihúst helyezett el a nemzetközi piacon 2016-ban, mint egy évvel korábban. A közepes méretű exportőrök (Thaiföld és Ukrajna) növelték a baromfihús kiszállítását, ezzel egy időben Törökország 12 százalékkal csökkentette azt.

Az EC (2017b) szerint a közösség baromfihús-termelése 4,4 százalékkal 14,4 millió tonnára emelke-

dett 2016-ban az előző évihez képest. Az unió baromfihús-kibocsátásának 74 százalékát az EU15 tagországai adták. Az újonnan csatlakozott tagországok részesedése tovább emelkedett, a baromfihús-termelésük elérte a 3,8 millió tonnát 2016-ban.

Az Európai Unió baromfihúsimportja 2,8 százalékkal 899 ezer tonnára emelkedett 2016-ban a 2015. évihez viszonyítva. A legnagyobb beszállítónak számító Braziliából ugyanannyi baromfihús érkezett a közösségbe 2016-ban, mint az előző évben. Nőtt a Chiléből (+30 százalék), Ukrajnából (+13 százalék), Izraelből (+16 százalék), Svájcól (+5 százalék) és Thaiföldről (+6 százalék) származó baromfihús mennyisége, ugyanakkor Kínából 8 százalékkal, Argentínából pedig 24 százalékkal csökkent a behozatal. Az unió baromfihúsexportja 8,5 százalékkal 1,6 millió tonnára nőtt 2016-ban az előző évihez képest. A Dél-afrikai Köztársaságba (+27 százalék), Ukrajnába (+27 százalék), a Fülöp-szigetekre (+26 százalék), Hongkongba (+23 százalék), Vietnámba (+33 százalék) és Ghánába (+13 százalék) emelkedett, míg a Benini Köztársaságba (-16 százalék), Szaúd-Arábiába (-15 százalék) és Oroszországba (-9 százalék) csökkent az uniós baromfihús-készítmények kivitele (EC, 2017c).

Csirkehús

Az USDA (2016c) szerint a csirkehús globális termelése 1 százalékkal 89,5 millió tonnára emelkedett 2016-ban az előző évihez képest. A legnagyobb kibocsátók közül az USA csirkehús-előállítása 1,7 százalékkal 18,3 millió tonnára, Brazíliaé 3,5 százalékkal 13,6 millió tonnára nőtt, ugyanakkor Kínában a termelés (12,7 millió tonna) 5 százalékkal csökkent a 2015. évihez viszonyítva. Az unió csirkehústermelése 2,4 százalékkal 11,1 millió tonnára emelkedett ugyanekkor.

A világ csirkehúsexportja az előző évihez képest 2,3 százalékkal 10,8 millió tonnára nőtt 2016-ban. A forgalom 77 százalékát Brazília, az USA és az EU bonyolította. A világpiacról a legtöbb csirkehúst Japán (955 ezer tonna), Szaúd-Arábia (850 ezer tonna) és Mexikó (820 ezer tonna) vásárolta 2016-ban. Irak az egy évvel korábbinál 45 ezer tonnával több csirkehúst importált, összesen 670 ezer tonnát. Élénkült a csirkehús beszállítása a Dél-afrikai Köztársaságba (+19 százalék), az Egyesült Arab Emírségekbe (+10 százalék) és Kínába (+53 százalék). Az Európai Unió a 2015. évinél 3 százalékkal több csirkehúst (750 ezer tonna) vásárolt a nemzetközi piacról 2016-ban.

Pulykahús

Az EC (2017b) szerint az unió pulykahústermelése az egy évvel korábbi 1,9 milliőről 2,1 millió tonnára bővült 2016-ban. A meghatározó pulykahústermelő országok közül Lengyelországban 17,9 százalékkal, Németországban 7,3 százalékkal, Franciaországban 6,6 százalékkal és Olaszországban 5,4 százalékkal nőtt a termelés, míg az Egyesült Királyságban 7 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban. Magyarországon az előző évinél 1,2 százalékkal több pulykahúst termeltek 2016-ban.

Tojás

Az EC (2017c) szerint az Európai Unió tojástermelése csaknem 1 százalékkal 7,5 millió tonnára nőtt 2016-ban az előző évihez képest. Az összes tojástermelés 90 százaléka fogyasztásra szánt étkezési tojás volt. A tojáskibocsátás Olaszországban (+12 százalék), Svédországban (+6,3 százalék), az Egyesült Királyságban (+3,5 százalék), Romániában (+2,9 százalék), Spanyolországban (+2,6 százalék), Magyarországon (+2 százalék) és Németországban (+1 százalék) nőtt, ugyanakkor Franciaországban a madárinfluenza kitörése miatt 26 százalékkal csökkent; Csehországban, Dániában és Szlovákiában pedig nem változott számottevően.

Az Európai Unióban a tojástermékek importja 14,7 százalékkal 16,5 ezer tonnára csökkent 2016-ban 2015-höz viszonyítva. Az import csaknem fele, 8 ezer tonna Ukrajnából érkezett, ez 19,5 százalékkal volt több, mint 2015-ben. A tojásimport jelentősen visszaesett India (-87 százalék), Norvégia (-53 százalék), Albánia (-47 százalék) és Argentína (-42 százalék) irányából, ugyanakkor bővült az Amerikai Egyesült Államokból (+22 százalék).

A közösségben a tojástermékek exportja 12 százalékkal 247 ezer tonnára csökkent 2016-ban az előző évihez képest. Az unió legnagyobb célpiacai – Japán (19 százalék részesedés az exportból), Svájc (16 százalék) és az USA (8 százalék) – együttesen 105,3 ezer tonna tojást vásároltak a közösségtől. Jelentősen bővült a kiszállítás Hongkongba (+62 százalék), Tajvanba (+61 százalék), Sierra Leonéba (+54 százalék), Dél-Koreába (+49 százalék), Oroszországba (+41 százalék) és az Egyesült Arab Emírségek irányába (+35 százalék), ezzel szemben az USA-ba 62 százalékkal esett vissza a tojástermékek exportja. Az Európai Unió tojás-külkereskedelmi egyenlege pozitív volt a megfigyelt időszakban (EC, 2017c).

Az EC (2017a) szerint a közösség vezető tojástermelő országai közül Lengyelországban (+3,8 százalék),

az Egyesült Királyságban (+3,0 százalék), Romániában (+1,4 százalék) és Franciaországban (+1,0 százalék) emelkedhet a tojáskibocsátás 2017-ben. Spanyolországban (-2,5 százalék) és Németországban (-1 százalék) a termelés csökkenése várható, Hollandiában, Csehországban és Ausztriában előreláthatóan nem változik számottevően a kibocsátás.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint Magyarországon a tyúk-félék száma 31,9 millió volt 2016. december 1-jén, 1,5 százalékkal kevesebb az egy évvel korábbinál. A 2016. június 1-jeihez viszonyítva az állomány 12,4 százalékkal csökkent. A tojóállomány 11,4 millió volt, egy év alatt 971 ezerrel csökkent. A lúdállomány 198 ezerrel (19 százalékkal) nőtt egy év alatt, számuk 2016. december 1-jén 1,2 millió tonna volt. A kacsállomány (4 millió), a pulykaállomány (2,8 millió) 2015 decemberéhez képest nem változott számottevően.

A KSH adatai szerint a baromfihúsimport mennyisége 1,8 százalékkal, értéke 9,8 százalékkal nőtt 2016-ban a 2015. évihez viszonyítva (10. melléklet). A csirkehús beszállítása 7,8 százalékkal emelkedett, ugyanakkor a pulykahúsé 25 százalékkal csökkent. A legtöbb baromfihús Ausztriából (8,9 ezer tonna), Lengyelországból (8,8 ezer tonna), Németországból (7,4 ezer tonna) és Hollandiából (4,3 ezer tonna) érkezett.

A héjastojás-import mennyisége 20,2 százalékkal emelkedett, ugyanakkor értéke csaknem 26 százalékkal csökkent 2016-ban 2015-höz képest. A tojás főleg Lengyelországból, Németországból, Szlovákiából és Litvániából származott.

Bel- és külpiazi értékesítés

Az AKI vágási statisztikája szerint a baromfivágások 5,8 százalékkal emelkedtek 2016-ban 2015-höz képest. Ezen belül a csirke vágása 6,6 százalékkal, a libaé 19,3 százalékkal, a pulykaé 3,6 százalékkal nőtt, ugyanakkor a kacsavágása kismértékben csökkent.

Magyarország baromfihúsexportja 8,9 százalékkal 234 ezer tonnára nőtt 2016-ban a 2015. évihez viszonyítva. Csirkehúsból 10 százalékkal, pulykahúsból 8,5 százalékkal több hagyta el az országot. A legtöbb baromfihúst Romániába (39 ezer tonna), Ausztriába (32 ezer tonna), Németországba (27 ezer tonna) és Szlovákiába (21 ezer tonna) szállítottuk a vizsgált időszak-

ban. A Dél-afrikai Köztársaságba (12,6 ezer tonna) 24 százalékkal, Franciaországba (11 ezer tonna) 13 százalékkal és Ukrajnába (1,7 ezer tonna) 15 százalékkal nőtt az export. Magyarország baromfihús-külkereskedelmi egyenlege pozitív volt 2016-ban (10. melléklet).

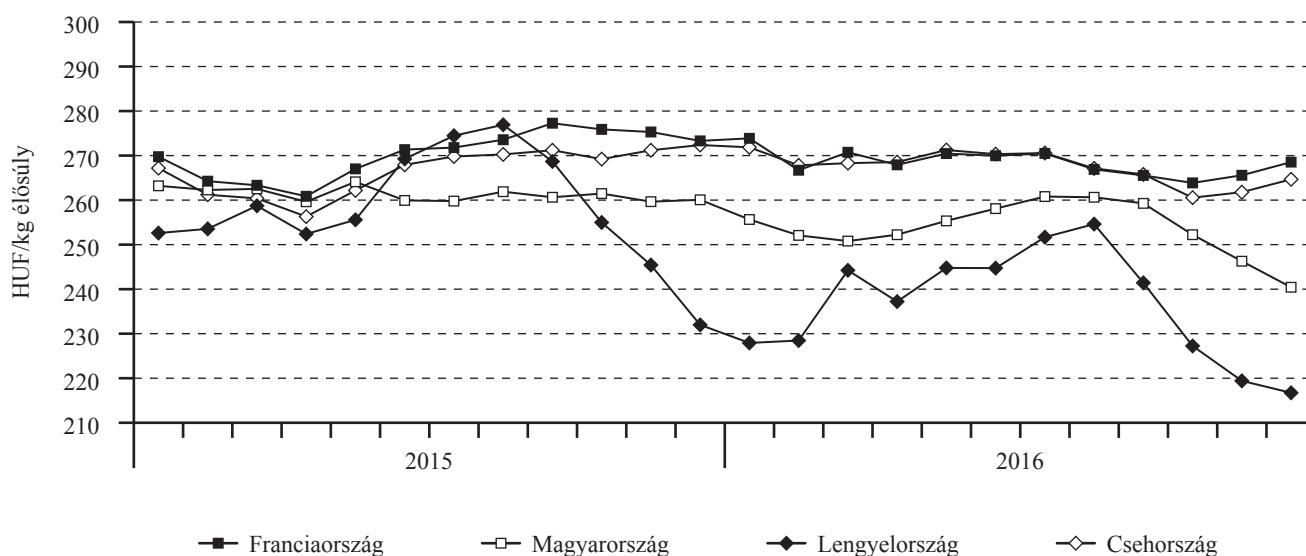
Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon az étkezési tojás belföldi értékesítése 10,5 százalékkal csökkent 2016-ban az egy évvel korábbihoz képest. A héjas tojás exportja 15 százalékkal csökkent. A kivitel elsősorban az Európai Unióba irányult, azon belül a legtöbb héjas tojást Romániába exportáltuk.

A piaci árak tendenciája

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a vágócsirke élősúlyos termelői ára csaknem 3 százalékkal 254 forint/kilogrammmra, a vágópulykáié 1,4 százalékkal 387 forint/kilogrammmra csökkent 2016-ban a 2015. évihez képest (11. melléklet). A vágócsirke ára követte az európai tendenciákat (17. ábra).

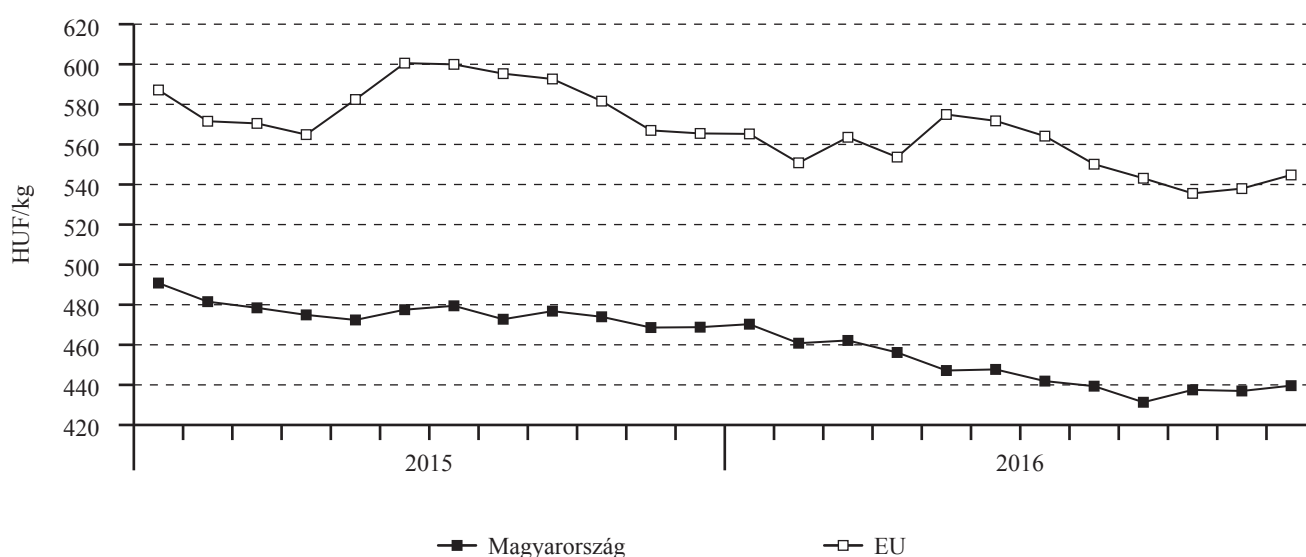
Az Európai Bizottság adatai szerint az egész csirke uniós átlagára 177,5 euró/100 kilogramm volt 2016-

17. ábra: A vágócsirke termelői ára az Európai Unió néhány tagországában (2015–2016)

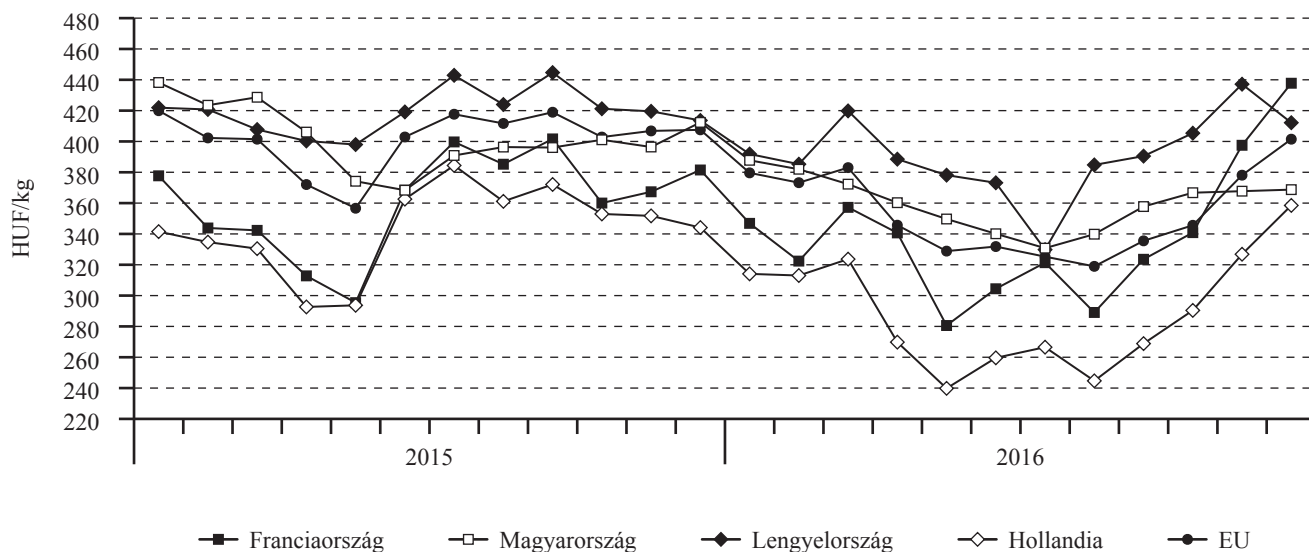
Forrás: MRiRW ZSRIR, PPA-ATIS, Agreste, AKI PÁIR

18. ábra: Az egész csirke feldolgozói értékesítési ára az Európai Unióban (2015–2016)

Forrás: Európai Bizottság, AKI PÁIR

19. ábra: Az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi ára az Európai Unióban (2015–2016)

Forrás: Európai Bizottság, AKI PÁIR

ban, ami 5 százalékkal maradt el az előző évi átlagártól (18. ábra). Magyarországon a 65 százalékos (grillfertig) egész csirke feldolgozói értékesítési ára 6 százalékkal, a csirkecombé csaknem 14 százalékkal és a csirke-mellé 3,5 százalékkal csökkent a vizsgált időszakban. A csirkehúsok feldolgozói értékesítési ára átlagosan 7 százalékkal, a pulykahúsoké pedig 4 százalékkal volt alacsonyabb a 2015. évinél (12. melléklet).

Az unióban az étkezési tojás ára 2016 első felében csökkenő tendenciát mutatott és alacsonyabb volt az előző évinél, ugyanakkor év végén emelkedett, amit a madárinfluenza megjelenése miatti kényszervágások hatására bekövetkező 10 százalékos tojóállomány-csökkenés okozott (19. ábra). Magyarországon az étkezési tojás csomagolóhelyi értékesítési ára 10,5 százalékkal csökkent 2016-ban az egy évvel korábbi átlagárhoz viszonyítva.